

Lupa- ja valvontavirasto
Kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi

Valviran päätös kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsyä koskevassa asiassa 8.10.2025, V/15949/2025 (ratkaisija: ylijohtaja Markus Henriksson, esittelijä: juristi Reijo Jormanainen)

Kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsy

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on 8.10.2025 määrännyt Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestämään erikoissairaanhoidon hoitoa yli kuusi / kolme kuukautta odottaneiden potilaiden hoitoon pääsyn lainmukaiseksi 30.4.2026 mennessä. Elokuun 2025 lopussa Pohteella oli 4375 (27,8 %) hoitoa yli kuusi kuukautta odottanutta. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto velvoitti hyvinvointialueen noudattamaan määräystä kolmen miljoonan euron sakon uhalla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto määräsi Pohteen antamaan 1.1.2026 aloittaneelle Lupa- ja valvontavirastolle 15.5.2026 mennessä selvityksen siitä, miten hyvinvointialue on järjestänyt kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsyn lainmukaiseksi. Selvitykseen on liitettävä tietojärjestelmästä tulostetut luotettavat ja ajantasaiset seurantatiedot hoitoon pääsystä.

Hoitoon pääsy

Hoitoon pääsyn tilanne 30.4.2026 erikoisaloittain on kuvattu liitteessä 1 (taulukot 1 ja 4).

Huhtikuun lopussa hoitoa odottavien potilaiden kokonaismäärä oli 9737 Näistä 0,5 % (46 kpl) oli odottanut hoitoa yli kuusi kuukautta. Eniten ylityksiä oli kirurgialla (36 kpl). Tarkemmin ylitykset kohdentuivat ortopediaan ja traumatologiaan (23 kpl), gastroenterologiseen kirurgiaan (11 kpl) ja urologiaan (2 kpl). Toiseksi eniten ylityksiä kohdistui sisätauteihin (7 kpl), tarkemmin ylitykset kohdentuivat gastroenterologiaan (7 kpl). Yli kuusi kuukautta odottaneiden määrä oli syyskuussa 4506 (28,5 %), joten jono on saatu seitsemän kuukauden aikana purettua lähes täysin (99 % ylittäjistä).

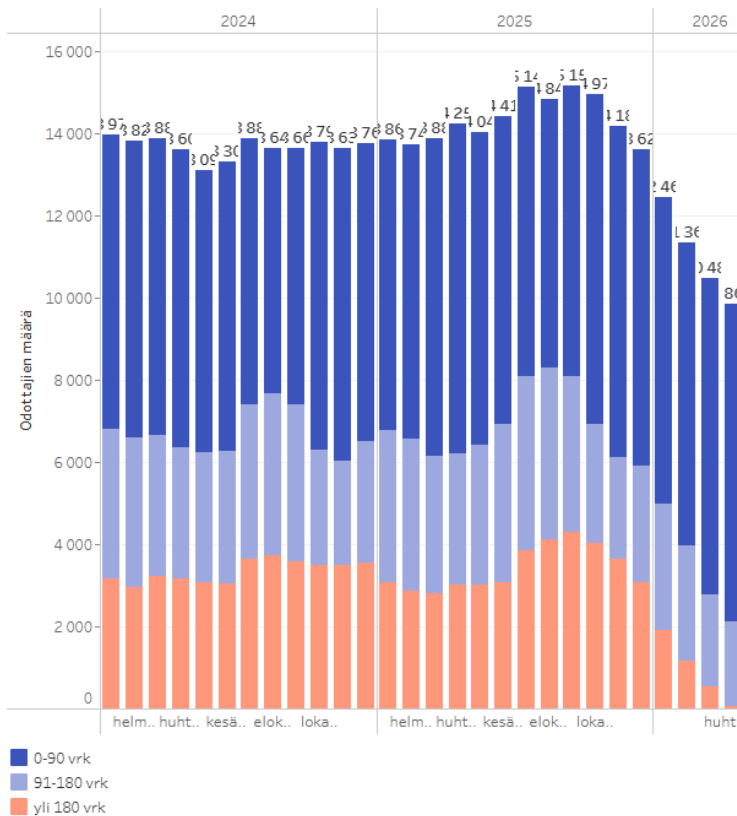
Huhtikuun lopussa alle 23-vuotiaat pääsivät psykiatriseen erikoissairaanhoidon kolmessa kuukaudessa, ylittäjiä ei ole lainkaan.

Somaattisen erikoissairaanhoidon hoitojonoja on pääsääntöisesti purettu omaa toimintaa tehostamalla hyödyntäen erilaisia kannustavia palkkausmalleja ja uuteen sairaalaan tehtyjä investointeja. Henkilökunta on tehnyt maksimaalisen määrän lisätöitä, päiväkirurgisia leikkauksia on tehty Oulaskankaan sairaalassa ja potilaita on ohjattu toisille hyvinvointialueille. Useilla erikoisaloilla on hyödynnetty ostopalvelua Oulussa ja yksityissairaalakapasiteetin ollessa riittämätöntä myös ostopalveluilla muiden kaupunkien yksityissairaaloista (Tampere, Seinäjoki). Psykiatrialla on keskitytty toimintakäytäntöjen muuttamiseen, resurssin painopistettä on siirretty perustasolle ja kehitetty avohoitoa. Jononpurkuun suunnattu erillismääräraha sekä parantunut

henkilöstön saatavuus ovat mahdollistaneet edellä kuvattujen toimenpiteiden täysimääräisen toimeenpanon.

Kuva 1. Somaattisen erikoissairaanhoidon hoitoa odottavien potilaiden määrä 1/2024–4/2026.

Hoitoa odottavien määrä odotusajoin

Punainen pylväs kuvaa hoitoa yli kuusi kuukautta odottaneiden määrää.

Hoidon tarpeen arviointi

Huhtikuun lopussa hoidon tarpeen arviota odotti yhteensä 11840 potilasta. Tarkempi kuvaus liitteessä 1 (taulukot 2 ja 5). Yli kolme kuukautta odottaneiden määrä on lähes puolittunut alkusyksystä 2025. Kiireettömän erikoissairaanhoidon jonojen purkamista on vaiheistettu siten, että ensin on purettu hoitoa odottavien jono. Tavoitteena on saada hoidon tarpeen arviota odottavien tilanne lainmukaiseksi 31.12.2026 mennessä.

Lähetteen käsittely

Lähetettä 30.4.2026 mennessä oli saapunut 36246 kpl. Näistä 0,7 % (259 kpl) käsittelyaika oli yli kolme viikkoa. Eniten yli kolmessa viikossa käsiteltyjä lähetettä oli kirurgialla 99 (1 %), korva-, nenä- ja kurkkutaudeilla 40 (1,5 %) ja sisätaudeilla 32 (0,7 %). Suurin osa lähetteistä käsitellään kolmen vuorokauden sisällä (75 %).

Yhteenveto

Hoitoa yli kuusi kuukautta odottavien jono on saatu purettua lähes täysin. 30.4.2026 hoitoa yli kuusi kuukautta odottaneita oli 45 (0,5 %). Alle 23-vuotiaat pääsivät hoitoon lain vaatimassa kolmessa kuukaudessa.

Oulussa XX.5.2026

Ilkka Luoma
Hyvinvointialuejohtaja

Terhi Nevala
Johtajaylilääkäri

Liitteet: Liite 1: Pohde kiireettömään erikoissairaanhoidon pääsy 30.4.2026

Taulukko 1: Erikoissairaanhoidon hoitoa odottavat erikoisaloittain

Taulukko 2: Erikoissairaanhoidon hoidon tarpeen arviointia odottavat erikoisaloittain

Taulukko 3: Lähetteen käsittelyajat erikoisaloittain

Taulukko 4: Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin hoitoa odottavat

Taulukko 5: Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin hoidon tarpeen arviointia odottavat